

4545. 3. Beh. af Forst. t. Sjantslov f. Sjantsaavet fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 4546

muende Sømand Afgangen til fri Undervisning, kan jeg kun med Glæde modtage et saadant Forslag. Forsaavidt der tillige er ffet mindre Nedsættelser, maa jeg anlage, at Thinget vil have den samme Anskuelse, som blev udtalt af den ærede Ordfører, at Udgifterne til Befordringsreise og deslige ere at betragte som kalkulatoriske. De Hovedændringsforslag, der forelægges til Forhandling, ere Nr. 42, som er stillet af mig, og som gaar ud paa en Forhøjelse af Nybygningskontoen med 50,000 Rd. og en Bemyndigelse fra Marineministeren til at gjøre Bestilling paa det Jernmateriel, som udføres for, at Arbeidet ved det ny Skib kan skrives frem uden Standsning i 1874—75, og Ændringsforslaget under Nr. 44, som er stillet af Udvalgets Heltal, og som gaar ud paa at forandre Nybygningskontoens Løst saaledes, at der kun kan paabegyndes Bygning af Sømateriel, hvortil der ialt maa anvendes indtil 1 Million. Dertil slutter sig endvidere mit Ændringsforslag under Nr. 65. Alle disse Ændringsforslag staa jo i en nøie indre Sammenhæng, saa at jeg tror at burde behandle dem under Et, og saameget mere at burde gjøre det, som det stiller sig for mig saaledes, at her ligger egentlig det tungeste Punkt, det vigtigste af alle de Punkter, jeg har havt den Ære at forhandle med Thinget. Det gjælder her om at slaa fast, hvad der skal bygges af Flaademateriel i det kommende Aar, og hvormeget der i Alt skal bevilges dertil. Jeg har ved tidligere Leiligheder udviklet den Grundanskuelse for Thinget, hvorfra jeg er gaadt ud, den Anskuelse, at Flaaden maa bestaa af flere forskjelligeartede Skibe, af egentlige stærke, kraftige Kampskibe, af hurtige, vel armerede Skibe, ved hvilke Hurtigheden er Hovedsagen, og endvidere af Kanonbaade og Torpedobaade. Med Hensyn til de egentlige Kampskibe anser jeg det for utvivlsomt, at de for Diebliffet maa være Panderskibe. Det er meget muligt, at den Tid kan komme og maasse ikke vil ligge fjernt, da Pandseret kan falde; men det er ligesaa klart, at vi ikke paa nogen Maade tør vove paa et saadant Punkt at experimentere ved at ville gaa forud, ved at ville være Klogere end alle de Nationer, der have en større Erfaring i saa Henseende. Det er endvidere klart for mig, at de Panderskibe, vi maa bygge, maa vi bygge saaledes, at deres Modstandsevne virkelig er forparlig, at den i det Allermindste er forparlig for de Dele af Skibet, der ere Betingelserne for dets Digtighed som Skib. Det er det One, som altid har været mig klart, at Flaaden maa have disse forskellige Slags Skibe. Det Andet,

der har været mig ligesaa klart, er, at vi snarest mulig maa se at anskaffe det Materiel til Flaaden, hvortil den trænger haardest. Det er derfor, at jeg har foreslaaet Thinget, at der paa den ordinære Nybygningskonto paa § 23 skulde paabegyndes Nybygningen af et Panderskib foruden af en mindre Kanonbaad. Det hørte Thinget vil erindre, at jeg desuden har foreslaaet en ekstraordinær Bevilling, hvorved jeg søger Bemyndigelse til, at der strax kunde bestilles og skrives til Anskaffelse af endnu et kraftigt Kampskib, og denne ekstraordinære Bevilling er affattet paa den Maade, saaledes, at den kan supplere den ordinære Bevilling saaledes, at ogsaa det Panderskib, vi bygge paa Værftet, kunde blive bygget hurtigt. Da Spørgsmaalet om Flaadens Nybygninger laa for her i Thinget til 2den Behandling, udfjød man Spørgsmaalet om, hvad der skulde bygges. Det blev anført i Sjantsudvalgets Betænkning og af den ærede Ordfører, at dette Spørgsmaal stod i saa nær Forbindelse med Spørgsmaalet om den ekstraordinære Bevilling, og da denne endnu ikke havde været behandlet i Sjantsudvalget, foreslog man at udskyde Spørgsmaalet til 3die Behandling. Saaledes stode Sagerne: Jeg har imidlertid ikke kunnet naa at faae Forhandlingerne mellem det ærede Udvalg og mig i stor Udstrækning vedkommende selve Forslaget om den ekstraordinære Bevilling. Da dette viste sig for mig, henvendte jeg mig til Udvalget med en Anmodning om, at jeg dog i det Mindste maatte faae Leilighed til at bringe det Spørgsmaal til Forhandling med Udvalget, om der ikke ved 3die Behandling kunde indføres en Anmærkning, der gav Marineministeren for Flaadens Bedkommende den Bemyndigelse, som han gjennem det ekstraordinære Bevillingslovsforslag har begjært for det første Aar, nemlig en Bemyndigelse til at bestille et Panderskib i Udlandet foruden det, som jeg forudsatte vilde blive bygget paa Værftet. Et saadant Forslag fandt imidlertid ikke nogen Tilslutning hos Sjantsudvalget. Jeg troede da at burde tage Sagen praktisk; naar jeg ikke kunde naae alt det, som jeg ønskede, troede jeg at burde samle mine Bestræbelser paa at faae dog i det Mindste Noget, saaledes at der gjennem Bevillingen for dette Aar dog kunde blive gjort et virkeligt Fremskridt for Flaadens Materiel. Jeg søgte at vise saa megen Smødekommen som mulig ligeoverfor Sjantsudvalget, idet jeg tilbød at ville formulere mit Ændringsforslag paa forskjellig Maade og kun at ville stille det i den Form, som kunde finde den største Tilslutning hos Udvalget. I Realiteten var dog